

Co-funded by
the European Union

azikus

Financirano sredstvima Europske unije. Izneseni stavovi i mišljenja su stavovi i mišljenja autora i ne moraju se podudarati sa stavovima i mišljenjima Europske unije ili Europske izvršne agencije za obrazovanje i kulturu (EACEA). Ni Europska unija ni EACEA ne mogu se smatrati odgovornima za njih.

Erasmus+ Sport „Walk around the Earth”

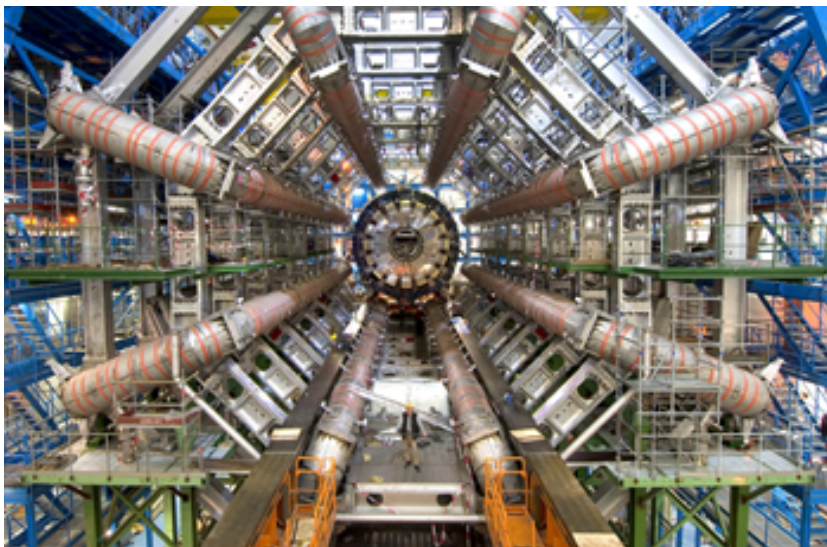
Treći challenge: „World Cup History Route”

Peto svjetsko nogometno prvenstvo

Ova priča inspirirana je stvarnim događajima vezanima uz svjetska nogometna prvenstva i povijesni kontekst vremena u kojem su se odvijala. Riječ je o stvaralačkom pripovijedanju oblikovanom kao da ga iznose poznati nogometaši tog razdoblja, no sadržaj je fikcija. Izjave, misli i doživljaji prikazani u pričama nisu stvarni niti potvrđeni, već su rezultat autorske interpretacije. Ovim sadržajem ne tvrdi se da su navedene osobe zaista izrekle ili mislile opisano, osobito imajući u vidu da mnoge od njih više nisu među nama.

Bern (Švicarska), 1954.

Zanimljivo je da je samo godinu dana prije ovog prvenstva čovjek prvi put osvojio vrh svijeta, Mount Everest. Sir Edmund Hillary i Sherpa Tenzing Norgay, nakon devet neuspješnih pokušaja različitih ekspedicija, 29. svibnja 1953. na vrh svijeta izvjesili su britansku, nepalsku i zastavu UN-a.

Izvor:commons.wikimedia.org

A 1954.? U Europi je osnovan CERN, golemi znanstveni centar gdje se proučavaju najmanje čestice u svemiru. Ljudi su prvi put mogli nositi glazbu sa sobom zahvaljujući malom prijenosnom radiju koji je napravila tvrtka Texas Instruments. Godinu dana ranije Watson i Crick otkrili su strukturu DNA, što je bilo veliko otkriće u području genetike.

I dok je svijet napredovao, činilo se da je u nogometu već sve poznato. Postojala je jedna momčad koja je bila na vrhu i nitko joj nije mogao ništa.

Svjetsko prvenstvo 1954. igralo se u Švicarskoj, zemlji sireva, satova i preciznosti.

Zovem se Ferenc Puskás. Bio sam kapetan mađarske reprezentacije, momčadi koju su zvali Laka konjica.

Prije tog prvenstva bili smo nepobjedivi. U više od četiri godine nismo izgubili nijednu utakmicu. Niz se protezao na 31 susret bez poraza. Pobjeđivali smo sve, postali smo olimpijski prvaci na OI u Helsinkiju, a 1953. na Wembleyju smo pobijedili Englesku 6:3 u utakmici koju su mnogi nazvali utakmicom stoljeća. Naša taktika s Hidegkutiem kao povučenim centarforom te Kocsisom i sa mnom na krilima bila je nerješiva zagonetka za druge ekipe.

Na Svjetsko prvenstvo 1954. došli smo kao apsolutni favoriti i igrali smo kao da to želimo dokazati svima.

u skupini smo razbili reprezentaciju Južne Koreje s 9:0. U drugoj utakmici pobijedili smo Zapadnu Njemačku s 8:3. Iako Zapadna Njemačka nije igrala u najjačem sastavu, zabili smo osam golova protiv momčadi s kojom ćemo ponovo igrati u finalu!

Izvor: commons.wikimedia.org

Zanimljivo, to prvenstvo imalo je čudan sustav natjecanja. Nisu sve ekipe igrale protiv svih u skupini, nego su postojali nositelji i nenositelji. Neki su igrali samo dvije utakmice prije nokaut faze, a neki su morali odigrati tri utakmice. U četvrtfinalu smo pobijedili Brazil u vrlo gruboj utakmici koju su zvali „Bitka u Bernu“, dok smo u polufinalu nakon produžetaka svladali Urugvaj, aktualne prvake svijeta.

I onda veliko finale, 4. srpnja 1954. U Bernu je cijeli dan padala kiša. Teren je bio težak, a lopta klizava. Ali mi smo povelili 2:0 već na početku i sve je išlo onako kako su svi očekivali.

Svi osim Nijemaca. Polako su se vraćali. 2:1. Pa 2:2. I onda, u 84. minuti, Rahn zabija gol za 3:2.

Mi smo napadali i tražili izjednačenje. Jedan moj udarac čak je završio u mreži, ali je poništen zbog zaleđa. Sudac je svirao kraj i tako se dogodilo nešto u što nitko nije vjerovao da je moguće.

Nakon četiri godine nepobjedivosti, Laka konjica je izgubila u najvažnijoj utakmici. To finale dobilo je ime „Čudo u Bernu”.

Momčad koju smo već jednom uvjerljivo pobijedili postala je svjetski prvak. Mi smo ostali zapamćeni kao jedna od najboljih reprezentacija u povijesti koja nikada nije osvojila naslov svjetskih prvaka. Treće mjesto osvojila je ekipa Austrije.

Bilo je to najefikasnije Svjetsko prvenstvo u povijesti. Postignuto je čak 140 golova u samo 26 utakmica. To je više od pet golova po utakmici! Također, tada su se počele koristiti modernije kopačke s čepovima koji su se mogli mijenjati. Nijemci su ih prilagodili kiši i lakše trčali po mokrom terenu.

Najbolji strijelac prvenstva bio je moj suigrač Sándor Kocsis s čak 11 golova.

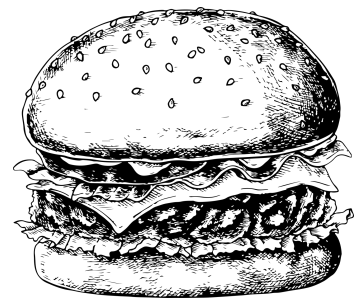

Izvor: commons.wikimedia.org

Ja sam naučio nešto što vrijedi i danas. Možeš biti najbolji. Možeš biti nepobjediv godinama. Možeš voditi 2:0 u finalu, ali nogomet uvijek ima svoju priču i zato ga volimo.

Zanimljivosti iz 1954.

- Roger Bannister postao je prvi čovjek koji je pretrčao milju (oko 1600 metara) za manje od četiri minute.
- U SAD-u je osnovan Burger King.
- Tvrtka Sony počela je razvijati uređaje koji će promijeniti način na koji slušamo glazbu i gledamo filmove.
- Film Elije Kazana Na dokovima New Yorka bio je jedan od najpoznatijih filmova tog vremena. Priča govori o radniku koji se usudi reći ne nepravdi i pokazuje koliko hrabrost može promijeniti stvari.

Vaš Ferenc Puskás

Autori:

Juraj Horžić, prof.

Sara Horvat, mag.educ.inf